

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2003-2-13 (Özelleştirme Nihai Bildirim)

Karar Sayısı : 03-21/238-103

Karar Tarihi : 1.4.2003

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK (Başkan Y.)

Üyeler : A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Murat GENCER, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfık ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, Tuncay SONGÖR, Kublay ATASAYAR, M. Sıraç ASLAN

B- RAPORTÖRLER: Murat ÇETİNKAYA, Hakan BİLİR, A. Özlem UZUN

C- BİLDİRİMDE BULUNAN:

- Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
Hüseyin Rahmi Gürpınar Sok. No:2
06680 Çankaya/Ankara

D- TARAFLAR:

- Türkiye Selüloz ve Kağıt Fabrikaları A.Ş. Afyon İşletmesi
Genel Müdürlük : SEKA 41240 İzmit/Kocaeli
Afyon İşletmesi : SEKA Afyon İşletme Müdürlüğü
03730 Çay/Afyon
- GAP İnşaat Yatırım ve Dış Ticaret A.Ş.
Keresteciler Sitesi Fatih Cad. Selvi Sok. No:18 K.2
34010 Merter/İstanbul
- Alkim Ortak Girişim Grubu
İnebolu Sok. No:47 Kabataş/İstanbul
- Tradim Dış Ticaret A.Ş.
Halaskargazi Cad. No:329/8 Şişli/İstanbul

E- DOSYA KONUSU: Türkiye Selüloz ve Kağıt Fabrikaları A.Ş. (SEKA)'ye ait Afyon İşletmesinin varlık satışı yoluyla özelleştirilmesine ilişkin devir işlemine izin verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 21.10.1999 tarih ve 3466 sayı ile giren bildirimde, Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı'yla SEKA'nın özelleştirme kapsamına alındığı ve SEKA'ya ait işletmelerin ayrı ayrı özelleştirilmelerinin planlandığından bahisle, konuyla ilgili olarak 1998/4 sayılı "Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki geçerlilik kazanabilmeleri için Rekabet Kurumuna yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" doğrultusunda Rekabet Kurulunun görüşü talep edilmiştir.

Bunun üzerine, 24.11.1999 tarih ve REK.06.00.00/49 sayılı Mesleki Daire görüşü ile Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 6.12.1999 tarih ve 6402 sayılı görüşleri alınarak, 21.12.1999 tarih ve 621-395 sayılı karar ile konuya ilişkin Rekabet Kurulu Görüşü oluşturulmuştur. Rekabet Kurulu, dosya konusu Afyon İşletmesi ile ilgili olarak, bu işletmenin özelleştirilmesinde bir sakınca bulunmadığına karar vermiştir.

1998/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi gereği özelleştirme sonucunda tarafların ilgili ürün pazarındaki toplam pazar paylarının %25'i, cirolarının 25 trilyon TL'yi aşması durumunda ilgili devir işleminin hukuki geçerlilik kazanabilmesi için Özelleştirme Yüksek Kurulunun nihai devir kararından önce Rekabet Kurulunun onayı gerekmektedir.

Bu çerçevede, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 4.3.2003 tarih, 878 sayı ile intikal eden ve en yüksek teklif veren teşebbüsleri içeren yazı ile Kurum kayıtlarına 8.1.2003 tarih, 102 sayı ile intikal eden bildirim dosyaları üzerine, eksik olan bilgi ve belgelerin 26.3.2003 tarihinde tamamlanmasının ardından 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 ve 1998/4 sayılı Tebliğler uyarınca düzenlenen 27.3.2003 tarih, 2003-2-13 / Öİ-03-M.Ç. sayılı Özelleştirme Nihai Bildirim Raporu, 28.3.2003 tarih, REK.0.06.00.00/30 sayılı Başkanlık önergesi ile 03-21 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: Bildirime konu işlem sonucunda, ilgili ürün pazarlarında, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde belirtilen bir hakim durum yaratılmasının veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığı, dolayısıyla SEKA bünyesinde yer alan Afyon İşletmesinin özelleştirme ihalesinde teklif veren teşebbüslerden herhangi birisinin Afyon İşletmesini devralmasında bir sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Pazara İlişkin İnceleme ve Değerlendirmeler

H.1.1. Genel Bilgiler

Afyon İşletmesinin beyazlatılmış saman ve kamış selülozu üretmesi nedeniyle ilgili pazara ilişkin değerlendirmeler kağıt ve karton üretiminin hammaddesi olan selüloz göz önüne alınarak yapılmıştır. Afyon İşletmesinde üretilen selüloz, kısa elyafli bir selüloz çeşididir.

Günümüzde insanların vazgeçilmez bir ihtiyacı olan kağıt-karton esas itibarıyla odun hamurunun selülozik liflerinden elde edilir. Kağıt-karton üretimi; çeşitli ağaçlar, yıllık bitkiler ve atık kağıt kullanılarak, selüloz ve kağıt hamuru üretilmesi ve bu hamurdan farklı kullanım amaçlarına uygun kağıt türlerinin ortaya çıkarılmasını kapsayan bir süreçtir. Kağıt, elde edilen selüloz liflerinin önce, hamur haline getirilmesi sonra katı ve düz bir yüzey oluşturacak biçimde karıştırılarak keçeleştirilmesi suretiyle üretilmektedir.

Bu üretim sürecinin en önemli hammaddesi olan selüloz ladin, köknar, çam, kayın, kavak, okaliptüs gibi iğne yapraklı ve geniş yapraklı orman ağaçlarının gövde ve dallarından; saman, kendir, keten, jüt, haşhaş, ayçiçeği ve kamış gibi yıllık

bitkilerin sap, tohum ve yapraklarından elde edilir. Yıllık bitkilerin çoğunun ve geniş yapraklı ağaçların elyafı kısa, iğne yapraklı ağaçların elyafları ise uzundur. Bu nedenle, kağıt-karton sanayii için iğne yapraklı ağaçların özel bir yeri vardır.

Yıllık bitkilerden elde edilen selüloz kağıt-karton üretiminde belirli oranlarda kullanılabilir. Bu bitkilerden elde edilen selülozun elyaf boyları kısa olduğu için, kağıda mukavemet yerine düzgün bir görünüm verirler. Bu sebeple yüksek bir mukavemet derecesi isteyen kağıt türlerinde (kraft kağıdı gibi) yıllık bitkilerden edinilen selüloz kullanılmamaktadır.

Selülozun bu temel kaynaklarının yanı sıra, eski kağıtlar ile keten, kendir eskileri ve pamuklu paçavralar da içerdikleri selüloz nedeniyle kağıt sanayiinde hammadde yerine kullanılırlar. Ağaçlardan ve yıllık bitkilerden elde edilen kağıt doğal liflerden meydana gelirken, atık kağıttan üretilen kağıt ikincil liflerden oluşmaktadır. Bazı kağıtlar ise doğal ve ikincil liflerin karışımından üretilebilmektedir.

Saman ve kamış gibi yıllık bitkilerden üretilen selüloza, genel olarak (odundan elde edilmediği ve bu nedenle odun içermediği için) odun hamursuz ya da odun dışı selüloz denilmektedir. Gelişmiş ülkelerde selüloz üretimindeki eğilim odun hamursuz üretimden odun hamurlu üretime doğrudur. Bunun en önemli iki nedeni, odun hamursuz selüloz üretiminde kullanılan kimyasal yöntemler nedeniyle birtakım çevre sorunlarının ortaya çıkması ve odun hamursuz selülozların yerine kullanılacak daha kaliteli odun hamurlu selülozun üretilmesidir. Afyon'da üretilen ve odun hamursuz selülozun bir çeşidi olan beyazlatılmış saman ve kamış selülozunun yerine ikame edilebilecek diğer selüloz çeşitleri de genel olarak beyazlatılmış sert odun selülozu olarak adlandırılabilir.

Odun hamursuz selüloz, entegre selüloz fabrikalarında üretilmektedir. Söz konusu selüloz aynı zamanda büyük oranlarda stok gerektirmekte ve genelde orman kaynakları kıt olan ülkelerde üretilmektedir. Bu nedenle, odun hamursuz selüloz pazarı çok geniş değildir. Bu selüloz çeşidinde, üretim ve tüketim yönünden Hindistan ve Çin başta gelmektedir.

Kağıt üretebilmek için öncelikle selülozun elde edileceği hammaddenin hamur haline getirilmesi gerekmektedir. Kağıt endüstrisinde çeşitli hamurlaştırma işlemleri uygulanmaktadır. Bu işlemler kimyasal ve mekaniksel yöntemler olmak üzere ikiye ayrılır. Ayrıca yarı kimyasal yöntemlerle ya da eski kağıtlardan da kağıt hamuru elde edilmesi mümkündür.

Kimyasal selüloz üretiminde, odunlar yonga makineleriyle, saman-kamış gibi bitkiler de kesme makineleri ile ufak parçalara ayrılır. Bu parçalar, birçoğu asitli olan çeşitli kimyasal madde çözeltileri ile birlikte, belirli basınçlar altında, kazanlarda pişirilir. Odun ve bitkilerdeki selüloz liflerini birbirine bağlayan lignin ve diğer kimyasal maddelerin bir kısmı çözeltiye geçer ve böylece hamur halinde selüloz elde edilir. Elde edilen bu selüloz, esmer renklidir ve bazı kimyasal maddeler kullanılarak beyazlatılabilir. Yarı kimyasal hamurlar ise daha az kimyasal madde kullanılarak üretilmektedir. Ancak bunların kaliteleri genellikle kimyasal hamurdan daha düşüktür.

Mekaniksel odun hamurları herhangi bir kimyasal madde kullanılmadan tamamen mekaniksel yöntemlerle, odunların makinelerde su ile yumuşatılarak öğütülmeleri yoluyla elde edilmektedir.

Eski kağıtlar da bir takım işlemlerden geçirilerek öğütülür ve yeniden kağıt hamuru haline getirilir.

Kağıt hamurunun elde edilme yöntemine göre üretilen selülozun kalitesi de farklılık göstermektedir. Örneğin, kimyasal yollarla elde edilen hamur, odunsuz (wood-free) olarak bilinir ve mekaniksel yollarla elde edilen kağıt hamurundan daha mukavemettir.

H.1.2. İlgili Pazarlar

Selüloz, elde edildiği bitkinin sertliğine, beyazlatılıp beyazlatılmadığına ve kimyasal-mekaniksel yollarla üretilip üretilmediğine göre çeşitlilik arz etmektedir. Selülozun bu özellikleri çeşitli kağıtların üretimlerinde kullanılmalarını sağlamaktadır. Örneğin yarı kimyasal yollarla elde edilen selüloz, kimyasal yollarla elde edilen selüloza göre daha düşük kaliteli kağıtların üretiminde kullanılmaktadır. Aynı şekilde atık kağıtlardan elde edilen kağıt hamuru da selüloz liflerinin bir defadan fazla kullanılması ve bu nedenle liflerin yıpranması ve kısalması dolayısıyla üretilecek olan kağıdın kalitesini düşürmektedir.

Genel olarak, çeşitli selüloz türleri bulunmakla birlikte, bu türler arasında belirli oranlarda ikame edilebilirlik olduğu da kabul edilmektedir.

Nitekim SEKA'dan elde edilen bilgilere göre; kayın, huş, kavak, okaliptüs ve akasya gibi ağaçlardan üretilen kısa elyaf selüloz çeşitleri Afyon İşletmesinde üretilmekte olan beyazlatılmış saman ve kamış selülozları ile ikame edilebilmektedir. Ağırlıklı olarak yazı tab'ı kağıdı (yazı baskı kağıdı) ve bristol karton üretiminde kullanılabilen bu selüloz çeşitlerinin 2001 yılındaki toplam ithalat miktarı yaklaşık 127.000 tondur.

Ayrıca Afyon İşletmesinde üretilen beyazlatılmış saman ve kamış selülozunun yerine ikame edilebilen diğer selüloz çeşitleri, kağıt-karton endüstrisinde faaliyet gösteren özel teşebbüsler tarafından kullanılmaktadır. İthalat yoluyla elde edilen bu selülozlar Afyon İşletmesinde üretilen selülozdan hem daha kaliteli (lifleri daha sağlam) hem de fiyat olarak daha avantajlıdır. Bu nedenle, Afyon İşletmesi Türkiye'de beyazlatılmış saman ve kamış selülozu üretiminde tek tesis olsa da, SEKA üretilen selülozun fiyatını tespit ederken uluslararası düzeyde oluşan beyazlatılmış sert odun selülozunun fiyatlarından etkilenmektedir.

Yukarıda yer verilen bilgiler doğrultusunda ilgili ürün pazarının;

- genel olarak "selüloz (kağıt hamuru) pazarı",
- dar bir pazar olarak "yazı tab'ı kağıtları ve (bristol) karton üretiminde kullanılan selüloz pazarı",
- bu iki tanım dışında daha dar bir şekilde, Afyon İşletmesinin ürettiği "(beyazlatılmış) saman ve kamış selülozu pazarı"

olarak üç şekilde belirlenmesi mümkündür.

Bu çerçevede ilgili ürün pazarı, selüloz çeşitlerinin birbiri ile ikame edilebilirliği dikkate alınarak Afyon İşletmesinde üretilen saman ve kamış selülozu ve bu selülozu ikame edebilen diğer selüloz çeşitlerini içerecek biçimde, “yazı tab’ı ve (bristol) karton üretiminde kullanılan selülozlar” şeklinde belirlenebilir.

Ancak farklı selülozların farklı kağıtların üretiminde kullanılması, bir başka deyişle kullanım amacı farklılığı ve kısa dönemli tüketici tercihleri göz önünde bulundurulduğunda, analizler dar pazar tanımı kullanılarak da yapılabilir. Ayrıca işlem dar şekilde tanımlanan pazarda rekabeti kısıtlayıcı herhangi bir etki yaratmıyorsa, daha geniş bir pazarda da bu nitelikte bir etkinin yaratılmayacağı öngörülebilir. Bu nedenlerle değerlendirmeler, “saman ve kamış selülozu pazarı” şeklinde tanımlanan pazar çerçevesinde yapılmıştır.

İlgili coğrafi pazar ise, kağıt-karton üreticilerinin ülkenin muhtelif yerlerinde faaliyet göstermeleri bir başka deyişle, ürünün tüm ülkede satışının ve pazarlamasının yapılması gerekçesiyle "Türkiye Cumhuriyet sınırları" olarak kabul edilmiştir.

H.1.3. Türkiye’de Selüloz Üretimi ve Tüketimi

Selüloz ve Kağıt Sanayii Vakfı'nın (Vakıf) "2001 Yıllık Raporu"na göre Türkiye dünyada selüloz üretiminde 32. sırada bulunmaktadır. Türkiye kağıt-karton endüstrisinde özel sektör selüloz ihtiyacının tamamını (saman hamuru hariç) ithalatta karşılamaktadır¹. SEKA ise ürettiği selülozu kendi işletmelerinde kullanmaktadır. Vakfın 2001 yılı raporuna göre, Türkiye’deki selüloz üretiminin türlerine göre dağılımı aşağıdaki şekildedir:

Tablo 1. Türlerine Göre Selüloz Üretim Miktarları ve Toplam Üretimdeki Payı

Selüloz Türleri	Üretim Miktarı (Ton)	Toplam Üretimdeki payı (%)
Mekaniksel odun hamuru	23.987	
CTMP ²	46.410	
Sülfat selülozu (beyaz)	20.000	
Sülfat selülozu (esmer)	151.725	
Kendir selülozu	2.200	
Saman + Kamış selülozu	54.178	
TOPLAM	298 500	

Yukarıdaki tabloda yer verilen “saman+kamış selülozu miktarı”, Afyon İşletmesinde üretilen saman ve kamış selülozu miktarının yanı sıra özel sektör tarafından üretilen saman hamurunu da içermektedir. Dolayısıyla tablodan, Afyon İşletmesinde 2001 yılında üretilen saman ve kamış selülozunun toplam selüloz üretimi içindeki payını görmek mümkün değildir. Bu nedenle, SEKA’dan temin edilen Afyon İşletmesinde üretilen saman ve kamış selülozunun yıllar itibarıyla üretim miktarları incelenmiştir. SEKA’ya göre Afyon İşletmesinin üretim ve satış miktarları şu şekildedir:

¹ Özel sektör tarafından 2001 yılında 286.250 ton selüloz ithal edilmiştir.

² Kimyasal termomekanik kağıt hamuru. Gazete kağıdı üretiminde hammadde olarak kullanılmaktadır.

Tablo 2. Afyon İşletmesinin Yıllara Göre Üretim ve Satış Miktarları

	1999	2000	2001	2002
Üretim Miktarı (ton)	27.052	22.219	11.678	13.631
Satış Miktarı (ton)	26.732	23.020	11.625	12.897

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Yukarıda yer verilen ilgili pazarlar ve sektöre ilişkin genel bilgiler çerçevesinde, Afyon İşletmesinin pazar payları; en geniş tanım olan selüloz pazarında yaklaşık %...., yazı tab'ı kağıtları ve bristol karton üretiminde kullanılan selüloz pazarında yaklaşık %.... ve en dar pazar olan saman ve kamış selülozu pazarında da %....'dür. Ciro açısından incelendiğinde ise, Afyon İşletmesinin cirosunun, Afyon'da üretilen selülozun SEKA'da teşebbüs içinde kullanılması nedeniyle gerçek piyasa koşullarında oluşacak ciroyu yansıtmadığı anlaşılmaktadır.

Değerlendirmeler en dar pazar tanımı çerçevesinde yapıldığından, Afyon İşletmesinin saman ve kamış selülozunun Türkiye'deki tek üreticisi olması, söz konusu devralmanın 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında Rekabet Kurulundan izin alınması gereken bir işlem olduğunu göstermektedir.

H.2.1. Afyon İşletmesi

Kamış ve samandan selüloz üretmek amacıyla kurulan SEKA Afyon İşletmesi, 4.5.1979 tarihinde deneme üretimine başlamış, düzenli üretime ise 1980 yılı Şubat ayından itibaren geçmiştir. SEKA'nın diğer bazı işletmelerinde de her işletmenin kendi kağıt üretiminde kullanılan selüloz üretimi yapılmaktadır. Ancak, SEKA'ya ait işletmeler arasında yalnızca selüloz üreten tek fabrika Afyon İşletmesindedir. Afyon'da üretilen saman ve kamış selülozu SEKA'nın İzmit İşletmesinde üretilen kağıt-kartonun hammaddesi olarak kullanılmaktadır. Ayrıca, özelleştirilmeden önce Dalaman İşletmesinde de Afyon İşletmesinde üretilen selüloz kullanılmıştır.

Afyon İşletmesinde üretilen selülozun hammaddeleri, çevrede yerleşik köylerden (samam) ve Eber ve Karmık göllerinden (kamış) elde edilmektedir. Afyon İşletmesi bu göllerdeki kamışı kullanabilmek için devletle belirli dönemler için (10 yıllık) kira sözleşmesi yapmaktadır. İşletmenin hammadde temini ve diğer girdi maliyetleri dünya standartlarının üzerindedir.

İşletmenin kapasitesi 2001 yılına kadar 50.000 ton/yıl olarak belirlenmişken, bu yıllık kapasite revize edilmiştir. 2001 ve 2002 yıllarında Afyon İşletmesi kapasitesinin 39.000 ton/yıl beyazlatılmış saman ve kamış (sülfat) selülozu olduğu belirtilmektedir.

İşletme için gerekli iyileştirme yatırımları yapıldığı takdirde, üretimdeki durmalar azalacak ve enerji kullanımında tasarruf sağlanacaktır. Ön bildirim dosyasında fabrikanın yeni üretim yöntemlerine geçmesi için yapılması gereken yatırım tutarının yaklaşık 14.000.000 ABD Doları olduğu ifade edilmektedir. Özelleştirme sonrası gerekli diğer modernizasyon ve tevsi yatırımları da düşünüldüğünde Afyon İşletmesinin dünya standartlarında rekabet edebilir bir düzeye ulaşması için gerekli olan yatırım tutarının daha yüksek olduğu kabul

edilebilir. Afyon İşletmesi için gerekli olan yatırımların zamanında yapılmaması ve girdi maliyetlerinin yüksekliği nedeniyle İşletme sürekli zararına üretim yapmaktadır.

H.2.2. GAP İnşaat Yatırım ve Dış Ticaret A.Ş. (GAP)

Yurtdışı taahhüt işlerinde yoğunlaşmış olan GAP, genel olarak, yurtiçi ve yurtdışında inşaat, taahhüt ve dekorasyon işleri ile bu işlere ait araştırma, etüt, planlama, fizibilite projelendirme, şehircilik, imar planları ve müşavirlik hizmetleri ile uğraşmaktadır.

GAP'ın 31.12.2002 tarihli hazirun cetveline göre ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 3. GAP Ortaklık Yapısı

Ortaklar	Ortaklık Payı (%)
Çalık Holding A.Ş.	95
Ahmet Çalık	4,94
Mahmut Çalık	0,02
Çiğdem Çalık	0,02
Diniye Çalık	0,02

Şirketin yurtiçinde kağıt-karton sektöründe üretime yönelik herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. Ancak, GAP'ın yurtdışında selüloz ve kağıt üretimine yönelik yatırımları bulunmaktadır. Türkmenistan'da gerçekleştirilen bu yatırım Türkmenistan devleti adına yapılmakta olup, taahhüt işidir. GAP bu ülkede selüloz ve kağıt fabrikalarını kurup işler hale getirmekle yükümlüdür.

GAP'ın bu özelleştirme işleminde asıl hedefi, bildirim formundan ve daha sonra Raportörlerce şirketten talep edilen bilgilerden görüldüğü üzere, kağıt-karton sektörüne girebilmektir. GAP yurtdışında elde ettiği selüloz ve kağıt üretimine yönelik know-how, deneyim ve finans gücünü de kullanarak Afyon İşletmesinde gerekli olan yatırımları yaparak bu işletmeyi yurtiçi ve yurtdışında rekabet edebilir bir konuma getirmek istemektedir.

Bu tespitlerin yanı sıra, GAP'ın bu sektörde daha önce herhangi bir faaliyetinin olmadığı göz önüne alındığında, Afyon İşletmesinin GAP tarafından devralınması durumunda Türkiye selüloz pazarındaki ve ayrıca Türkiye kağıt-karton pazarındaki rekabetçi yapı olumsuz yönde etkilenmeyecektir.

H.2.3. Alkim Ortak Girişim Grubu

Alkim Ortak Girişim Grubu, Alkim Kağıt Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Alkim Kağıt) ile Alkim Alkali Kimya A.Ş.'den (Alkim Kimya) oluşmaktadır. Alkim Kağıt'ın yaklaşık %80'i Alkim Kimya'ya aittir. Şirketin %20'si ise halka arz edilmiştir. Dolayısıyla Afyon İşletmesine talip olan teşebbüs bir ortak girişim grubu olmakla birlikte rekabet hukuku anlamında bir ortak girişim söz konusu olmayıp, birleşmenin tarafı tek bir teşebbüstür.

Aynı grup içerisinde yer alan her iki şirket de selüloz üretiminde bulunmamaktadır. Ancak Alkim Kağıt için selüloz, üretimde kullanılan bir hammaddedir.

Alkim Kağıt, İzmir'de kurulu tesislerinde kağıt üretiminde bulunmaktadır. Alkim Kağıt'ın üretiminde uzmanlaştığı kağıt türleri yazı tab'ı kağıtları olarak adlandırılabilen ofset kağıdı, kuşe kağıt ve fotokopi kağıtlarıdır. Şirket, üretimi için gerekli olan selülozu ithalat yoluyla karşılamaktadır.

Bildirim formunda verilen bilgilere göre Alkim Kağıt'ın 2001 yılında yazı tab'ı kağıtlarında yurtiçi satışlardaki toplam pazar payı %...'dur. Aynı yıl için şirketin cirosu ise yaklaşık trilyon TL.'dir.

Alkim Kimya ise kimyasal madde (sodyum sülfat) üretimi ve satışı yapmaktadır.

Alkim Ortak Girişim Grubu, Afyon İşletmesini devralması durumunda, bildirim dosyasında belirtildiği üzere, üretilecek selülozun bir kısmını İzmir-Kemalpaşa'daki kağıt üretim tesislerinde kullanacak, kalan kısmını ise iç piyasada satışa sunacaktır.

Alkim Ortak Girişim Grubu'nun, Afyon İşletmesini devralması sonucunda, Türkiye'deki tek saman ve kamış selülozu üreten kuruluş olan Afyon İşletmesi bir kağıt üreticisine devredilmiş olacaktır. Böyle bir durumda dikey bir bütünleşmeden bahisle bu işlemin selüloz ve kağıt-karton piyasalarındaki etkilerinin tespit edilmesi gerekmektedir.

Mevcut durumda Afyon İşletmesinde üretilen selüloz, SEKA'nın kağıt üreten işletmelerinde (İzmit İşletmesinde) kullanılmaktadır. Bunun dışında, özel sektör kağıt üreticileri Afyon İşletmesinden (bu işletme tarafından üretilen selülozun yerine ikame edilebilecek daha kaliteli ve daha ucuz ithal selüloz kullanılabildiği için) selüloz satın almamaktadır. Raportörlerce Alkim Grubu'ndan edinilen bilgiye göre Alkim, Afyon'da üretilen selülozu öncelikle kendi kağıt fabrikasında kullanacak ve kalan kısmını da piyasada satışa arzedecektir.

Dolayısıyla, Afyon İşletmesi Alkim tarafından devralındığı takdirde, yeni oluşacak durum, piyasadaki rekabetçi yapıyı olumsuz bir şekilde etkilemeyecektir.

H.2.4. Tradim Dış Ticaret A.Ş. (Tradim)

Tradim, kağıt sektörüne yönelik herhangi bir üretimi olmayan, ancak bu sektörde satış (ticaret) yapan bir şirkettir. En büyük müşterileri arasında İpek Kağıt, Oluksa, Camış ve Kombassan gibi kağıt üreticileri veya tüketicileri bulunmaktadır. Tradim'in 2001 yılı cirosu yaklaşık milyar TL.'dir.

Tradim'in hedefi bu devralma işlemi vasıtasıyla gerekli modernizasyon yatırımlarını yaptıktan sonra, Afyon İşletmesini hem yurtiçi hem de yurtdışında rekabetçi şartlarda selüloz satabilir hale getirmektir. Hedef coğrafi pazarlar arasında Türkiye dışında Doğu Akdeniz ülkeleri de yer almaktadır.

Bu çerçevede, Afyon İşletmesinin Tradim tarafından devralınması durumunda da (saman ve kamış) selüloz pazarında, Afyon İşletmesinin tek üreticilik niteliğinin Tradim'e geçmesine rağmen, rekabeti önemli derecede azaltan bir durum ortaya çıkmayacaktır.

I- SONUÇ

Yukarıda yer verilen tespitler ve değerlendirmeler doğrultusunda; Türkiye Selüloz ve Kağıt Fabrikaları A.Ş. bünyesinde yer alan Afyon İşletmesinin özelleştirilmesi amacıyla yapılan ihalede teklif veren;

- GAP İnşaat Yatırım ve Dış Ticaret A.Ş.,
- Alkim Ortak Girişim Grubu,
- Tradim Dış Ticaret A.Ş.

teşebbüslerinden herhangi birisinin Afyon İşletmesini devralmasında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 1997/1 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ hükümleri çerçevesinde bir sakınca bulunmadığına OY BİRLİĞİ ile karar verilmiştir.